

מאורות השבת

פרשת עקב

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור עינינו | מאור הלשון | מאור המנורה | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

חשבונות שמים

"וְהִסִּיר ה' מִמֶּנּוּ כָּל חַלֵּי וְכָל מַדּוּי מִצְרַיִם הָרְעִים..." (זו טו)

אדם צריך לדעת, ה' הוא זה שמסיר את החלאים ולא הרופאים.

פעם אחת הרבנית של הנצי"ב מוולוז'ין הייתה חולה, והמצב היה כבר סופני. מחוץ לחדר חיכו כבר מניין ליציאת נשמה, אבל הציבור עדיין התפללו לרפואתה.

קרא הנצי"ב לאחד מנאמניו, רבי אהרון וואלקין, וביקש ממנו שיזמין את החברא קדישא.

כשהם הגיעו, הנצי"ב ישב איתם וסיכם איתם את כל התשלומים...

כמה עולה הטהרה, כמה עולה הקבורה, כמה עולים התכריכים, כמה עולה החלקה...

והנצי"ב הוציא כסף ושילם עד הפרוטה האחרונה.

לבסוף אחרי הרבה תפילות, בחסדי שמיים, הרבנית התאושה עד שחזרה לעצמה והבריאה.

לאחר כל זאת, קרא הנצי"ב לרבי אהרון ואמר לו: "אני אסביר לך מה היה כאן..."

אני קיוויתי והתפללתי שהרבנית תבריא ותחיה, אבל לפתע עלה בליבי החשש שאולי בראש השנה נגזר על החברא קדישא התשלום של כל הלוויה של הרבנית, ואם כך, הדבר עלול להפריע מאוד לתפילות

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח.

יראה או אהבה

"וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מַה ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים י', יב')

"ועתה" אומר הגר"י סרנה: יסוד היראה הוא עתה כל געע ורגע "שויתי ה' לנגדי תמיד". אומר הרמ"א (אוי"א א): שישים האדם אל ליבו שהמלך הגדול, הקב"ה, אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, מיד יגיע אליו היראה וההכנעה, בפחד השי"ת ובושתו ממנו תמיד.

ספר קהלת מדבר על כל מהות הבריאה שמביאה לתענוגים וחכמות, ואומר עליהם קהלת "הכל הבל". ומה נשאר מכל הבריאה? (קהלת יב) "סוף דבר הכל נשמע, את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם". הגמרא (שבת ל) אומרת: "מאי" כי זה כל האדם? אמר רבי אלעזר, כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה. ר' אבא בר כהנא אמר, שקול זה כנגד כל העולם כולו. שמעון בן עזאי אומר, לא נברא כל העולם כולו אלא לצוות לזה. יש לעולם תכלית, יראת שמים! והגמרא (ברכות לג) אומרת: הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. הקב"ה טבע באדם כוחות ומידות טבעיים, חוץ מיראת שמים. לכאורה אם יראת שמים היא תכלית הבריאה והיא יסוד מרכזי לעבודת ה', היה צריך שתהיה היראה טבועה בנפש האדם, לפחות כאדם שפוחד מאש, מסכנות, שיראת העונש והגיהנום יהיו במוחשי אצל האדם...

אומר האור ישראל (ר' בלאזר): אלא שזה היה מבטל את כח הבחירה, לכן הקב"ה הפקיע ממנו את היראת שמים של עבודת ה', אף שטבועה בו היראה מסכנות. יראת שמים זו עבודה עצמית ולא השפעה טבעית... הגמרא (שבת לא) אומרת: אין לקב"ה בעולמו אלא יראת

שמים בלבד. אומר המהרש"א: שהיא בבחירתו של האדם. הקב"ה שואל (מבקש/מצפה) מהאדם שעולמו יהיה מלא ביראת שמים. על יראת שמים אנחנו מתבקשים, אבל על אהבת ה' אנחנו מצווים, שכן יש לנו ציווי [נפלא] "ואהבת את ה' אלוקיך"... ממילא אם יש אהבת ה', למה צריך יראה?

זאת מלמד אותנו אברהם אבינו שמגיע לפלישתים ומחביא את שרה אשתו (בראשית כ) "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי". למה פחד אברהם? מסביר רש"י: אכסנאי (אורח) שבא לעיר, על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו? או על עסקי אשתו שואלין אותו?, אשתך היא או אחותך היא? משהו פגום בהנהגה שלהם. אומר המלבי"ם (בראשית): ועל זה אמר: "כי אמרתי" הגם שראיתי עמך שהם בעלי מידות טובות, עושים משפט וצדקה, ולא ראיתי בם שום דופי, "רק" חסרון אחד, ש"אין יראת אלקים במקום הזה". הם היו חברה נאורה ומוסרית... אז מה הבעיה? יש כאן יסוד נורא, מסיים המלבי"ם: הודיע לו שגם אם נראה איש או עם.. שהרגיל עצמו במידות טובות על פי עצת שכלו, והוא עושה משפט וצדקה, בכל זאת, לא נוכל לבטוח על האיש או העם, שבעת תסיתתו תאוותו לעשות רע, שתמיד יגבר שכלו על תאוותו. אלא ההפך, עת תבער בו אש תאוותו אל אשת חן, או הון רעהו, אז גם שכלו ילך שולל לעשות כל רע. רק כח אחד נמצא בנפש האדם אשר בו נוכל לבטוח שלא נחטא, והיא מידת היראה השתולה בנפש, עד שממנה יסתעף סעיף אחד שהיא יראת אלקים.. אחר שלא יראו אלקים, השכל לבדו ונמוסים השכליים לא יעמדו בפני זרעות התאוה.

המשך בעמוד 4

המשך בעמוד 3

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל זללה"ה

מאור המנורה

מנורת המאור פרק צו

קריאת שמע II

המבטל קריאת שמע שחרית וערבית, בבזות בעיניו מצוה זו, אין לו תקנה עולמית. כמובא במסכת חגיגה (ט: תניא, (קהלת א. טו) 'מעוות לא יוכל לתקון', זה שביטל קריאת שמע שחרית וערבית. 'וחסרון לא יוכל להמנות', זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם. רוצה לומר, בבזות המצוה. אבל מי שאינו יכול לכוון בקריאתה מרוב אנחה או מגודל שמחה, כגון מי שמתו מוטל לפניו או חתן ושושביניו, שהם פטורים מקריאת שמע כפי תקנת חז"ל, אין זה חסרון. ובעוון ביטול 'שמע', חרבה ירושלים. אומרת הגמרא (שבת קיט:), אמר רבי אבהו, לא חרבה ירושלים, אלא מפני שביטלו בה קריאת שמע שחרית וערבית, שנאמר (ישעיה) 'הוי משכימי בבוקר שכן ירדופו מאחרי בנשף יין ידליקם', וכתוב (שם) 'לכן גלה עמי מבלי דעת וכבודו מתי רעב והמונו ציחה צמא'. ועל כן, יש לו לאדם להיות זהיר בקריאת שמע, כדי שלא ישכח לקרותה. וגם יקבל עליו עול מלכות שמים באהבה, ובזריזות יקום בבוקר.

ואע"פ שקורא אדם קריאת שמע שחרית וערבית, יקראנה על מיטתו. אומרת הגמרא (ברכות ד:), אמר רבי יהושע בן לוי, אע"פ שקורא אדם קריאת שמע שחרית וערבית, מצווה לקרותה על מיטתו (ע"ש). והק"ש שעל המיטה הוא מגן ומחסה להציל האדם מן התלאות המזומנות בלילה יותר מביום. וכמו שאומרת הגמרא (ברכות ה:), אמר רבי אלעזר, כל הקורא ק"ש על מיטתו, כאילו אווז חרב שתי פיפיות בידו וכו' ע"ש. אמר רבי יצחק, כל הקורא ק"ש על מיטתו, מזיקין בדלין ממנו וכו' ע"ש.

ובענין ק"ש שעל המיטה, יש אומרים, שאומר פרשה ראשונה. ויש אומרים, שגם פרשה שנייה, לפי שיש בה גם כן ובשכך ובקומך. ואומרה עם שיר של פגעים, דהיינו, 'יושב בסתר עליון'. ופסוקי הרחמים. ומובא במסכת שבועות (טו:) שריב"ל היה אומר את אותם פסוקים וישן. והיאך עשה כך? והא אמר ריב"ל (בעצמו), אסור להתרפאות בדברי תורה?! אלא להגן עליו מפני המזיקין שלא יזיקוהו, מותר.

ורב עמרם גאון, סידר והוסיף ברכת המפיל חבלי שינה וכו', יהי רצון מלפניך השם א-להי וא-להי אבותי, שתשכיבני לשלום וכו'. ואומר, ברוך השם ביום וכו'. ויאמר השם אל השטן יגער השם בך השטן וגו'. בידך אפקיד רוחי וגו', יברכך וגו'. (ע"ש)

ועם כל זה, אם נאנס בשינה ולא אמר יותר מפסוק ראשון, יצא. וכמו שאומרת הגמרא (ברכות יג:), אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב, אמר שמע ישראל ונאנס בשינה, יצא. ומביאה מקרה שאמר לו רב נחמן לדארו עבדו, אם ראית אותי מנמנם בפסוק הראשון של ק"ש, תצער אותי עד שאתעורר, אך לאחר פסוק ראשון שאמרת, אל תפריע לי. ובמקרה אחר, שאל רב יוסף את רב יוסף בנו של רבא: אביך.. היאך היה עושה אם היה מנמנם?.. ענה לו, בפסוק ראשון היה מצער עצמו שלא להתנמנם, אך יותר מזה לא היה מצער עצמו. והכל כפי ליבו, שהקב"ה רוצה את ליבו של האדם.

מאור עינינו

קדשת הראיה:

פרק ה

פגם עינים ותקונם

ב.

עוון גדול

כתב הרמב"ם (תשובה) ש'אחד מן הדברים המעפין את התשובה הוא הסתכלות בעריות, מפני שמעלה בדעתו שאין בך כלום שהוא אומר וכי בעלתי או קרבת אצלה, והוא אינו יודע שראית עינים עוון גדול הוא, שהיא גורמת לגופן של עריות שנגמרו ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם.

פעלת ראייה

להבין את חמרת המעשה מגלה לנו הראשית חכמה "שהעינים אינם רואים אלא מכח הנשמה", כלומר, מה שהעינים רואות אין זה מכח העינים, אלא הנשמה רואה, והיא רואה דרך העינים. העינים הם המשקפת של הנשמה. "ונמצא כח הנשמה יוצא לחוץ וקולט הדבר ההוא ומתדמה במח הדמיון, ואם יהיה הדבר שהסתכל ערוה, הרי הכניס ערוה במקום גבוה ונמצא מערב חל בקדש".

ראית העינים אינה פעולה זמנית גרידא, אלא העינים הם כלים שדרכם מעבירים דברים שמחוץ לה לתוך נפש האדם. הנפש היא כמו ספוג שסופגת לתוך עצמה כל מה שנושף אליה דרך העינים. אם זה דבר קדוש הרי הוא שואב לתוכו קדשה, ואם זה דבר טמא שואב לתוכו טמאה. והאדם נהפך לאדם אחר, שעד היום הוא היה פלוני בלי הראיה הזו, ומהיום והלאה הוא פלוני עם הראיה הזו. כמבאר בדרשות הר"ן שכל מעשה דבור ומחשבה של האדם נרשם בנפש ונעשה חלק בלתי נפרד ממנו, והראיה הזו תלויה אותו עד סוף ימיו.

עיניו כהות

הנה הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בחמשה חושים. ראייה, שמיעה, ריח, טעם, משיש. ואמרו חכמים שהחושוב מכלם הוא חוש הראיה, ובהעדר החוש הזה אמרו חז"ל (נדרים סד:) סומא חושב כמות. איך שומרים על החוש הזה? וכתב רבי חיים פאלאג'י זצ"ל שהשומר עיניו זוכה שלא יכהה מאור עיניו אפילו בזקנותו. ולהפך פתוב בתנא דבי אליהו שאין עיניהם של בני אדם כהות בחצי ימיהם אלא מתוך דרכיהם, ופרש הישועות יעקב, שהסתכלו בדברים אסורים.

ולא רק בעיניו פוגם, אלא העינים הם כנגד כל חלקי הגוף וכל חלקי העולם, ועל פן כתב הראשית חכמה (קדשה) "שאם חס ושלום פוגם בעיניו פוגם בכל האמור". וכן מסר לנו גם רבי חיים מנאלוז'ין זצ"ל, שאף על ידי ראייה אחת מקלקל כמה עולמות.

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

מאור הבית

איך שתברכי כך תהיה הברכה

"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ." (דברים ח, י)

פעם ניגש אחד ממקורביו של הרב ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל לרב ואמר לו שאינו זוכר אם ברך ברכת המזון אחרי שגמר לאכול ארוחת ערב. ר' שלמה זלמן שהכירו היטב, אמר לו שלא יחזור ויברך. אחד הנוכחים שהיה במקום, הביע את פליאתו בפני הרב, שהרי הלכה פסוקה היא שאדם המסופק אם ברך ברכת המזון עליו לחזור ולברך.

הרב חייך ואמר: "זה נכון לגבי אדם שבטוח אכל אבל לא בטוח אם ברך. את היהודי הזה אני מכיר היטב, וברור לי לחלוטין, שאם היה מברך היה זוכר זאת, מפני שהוא מברך תמיד בכוונה עצומה, כמו כן אין ספק בלבי לגביו, שאם היה אוכל לא היה שוכח לברך, שכן הוא תמיד מלא בהכרת הטוב עצומה לה' יתברך על המזון", וסיים הרב בחיך: "לכן לא נותרה לי מסקנה אחרת מלומר בוודאות כי הוא פשוט שכח לאכול ארוחת ערב בגלל שקיעות בלימוד".

הלכו הנוכחים לביתו של אותו יהודי, ומצאו על שולחנו את ארוחת הערב שלו שלמה כפי שאשתו הכינה לו...

התורה מצווה אותנו לברך ברכת המזון לאחר אכילת פת, מצוה זו כה חשובה עד כדי כך שאם יש בידינו ספק אם ברכנו, עלינו לחזור ולברך.

שפע הפרנסה של האדם תלוי במידת הכוונה שהוא משקיע בברכת המזון, כדברי החינוך כאן (מצוה תל) ש "כל המברך ברכת המזון בכוונה, מובטח לו שלא יחסרו מזונותיו כל ימיו, ויהיו מצויים לו מזונותיו בכבוד". לפי דבריו הקדושים, יובן גם מדוע הסמיכה התורה למצות ברכת המזון את הפסוק: "ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה" (פס' ט), לרמז לנו שבזכות מצות ברכת המזון ישפיע לנו הקב"ה שפע של פרנסה ומזון עד בלי די, בבחינת: "לא תחסר כל בה".

שלי, כי את שלהם הם חייבים לקבל...

לכן הזמנתי אותם וסגרתי איתם את החשבון, כדי שמה שנקצב עליהם מראש השנה, לא יפריע לתפילות להתקבל..."

אנחנו לפעמים לא מבינים, אבל כל דבר בהשגחה פרטית מדוקדקת ומופלאה.

לפעמים אדם צריך לעזוב את העולם, רק בשביל שהשני יקבל כמה גרושים כפי שנקצב לו מלמעלה.. מבהיל!

יש אנשים שלא יודעים שלעיתים איבוד ממון זה גלגל ההצלה שלהם. אם אבחנו אצלם בבדיקות ל"ע שהם צריכים ניתוח, הם משלמים כבר למנתח, למרדים, הם כבר שילמו עבור האשפוז בבית החולים, וברגע האחרון מתגלה הם לא צריכים את הניתוח... מה הם עושים? מבקשים את הכסף בחזרה...

לא תמיד זה כך, אבל יתכן מאוד שכל הסיבה שהם היו צריכים לעבור ניתוח זה כי יש להם 'חשבונות שמים' עם הרופאים...

(אפריון שלמה)

בכוחה של ברכת המזון בכוונה, לשמור את האדם מכל נזק כמו בימיו של אברהם אבינו, שכל בני דורו היו עובדי עבודה זרה ומכעיסים לפני המקום ב"ה, ובכל זאת התקיים העולם. למה? בזכות שהיה אברהם אבינו מאכיל בביתו כל עובר ושב ולאחר מכן מלמדו לברך להקב"ה על המזון שאכל, והיה אומר לכולם: "וכי משלי אכלתם? משל אלוקי עולם אכלתם. הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם" (עיי' סוטה י, א)

יקירתי! אחרי ההקדמה הארוכה שהבאתי לך את בטח כבר מבינה מהי חשיבותה של ברכת המזון ולא רק, אלא מהי החשיבות של ברכה בכוונה. כזו שאת מברכת בקול ומדגישה כל מילה במילה בעוצמה חזקה מעומק הלב ואפשר גם בדמעות, והכי חשוב מתוך ברכון (או סידור) ולא בעל פה וכמובן לא בהרהור...

כל כך השקעת בסעודות בביתך, בכריכים שהכנת לעבודה או בעבודה, יצאת לפיקניק, הוזמנת לאירוע, יצאת לנופש... אל תשכחי להוסיף לצידה סידור או ברכון שמתוכם תברכי את ברכת המזון בכוונה עצומה, מילה במילה, ותודי לקב"ה על שאכלת משלו ושהוא זה שזן ומפרנס אותך ואת משפחתך.

הברכה הזו מביאה בריאות, נחת, שמירה והגנה על כל בני הבית ובודאי פרנסה טובה, גם אם נראית מועטה, תזכי לראות בה ברכה, כזו שלא יחסר בביתך כלום.

אומר הסטייפלר הקדוש לאמהות: ילדים שגדלים בבית שהאמא מברכת ברכת המזון בקול, יש להם שמירה ממחלות ומתאונות דרכים והגנה עצומה בשמים.

קחי צידה לדרך וברכי בכוונה עצומה בקול ותזכי בביתך בכל הברכות.

כותבת לך באהבה רבה ומברכת אותך בכל מכל כל!

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

אומר המשנת ר' אהרון (ח"א): יש כאן יסוד נורא! ע"י עבודת האהבה בלי היראה, לא היה אברהם יכול לעבור את נסיון העקידה. כי נסיון העקידה היה סתירה לכל עבודת חייו של אברהם, עבודת החסד ועבודת האמונה. אברהם משריש בכל דורו את האמונה בבורא עולם וחסד אין סופי.. ומעשה העקידה הוא לכאורה מעשה אכזריות שסותר את כל משנת חייו. באה מידת היראה של אברהם ומבטלת ממנו כל מחשבה "עתה ידעתי..". וכי הקב"ה לא ידע את פנימיות ליבו של אברהם?

אברהם השתלם ועבד על כח היראה, וודאי היה בתוכו הכח לעשות את המעשה הנורא הזה, והיה צריך ריבוי וחיזוק של היראת שמים, כדי לעמוד בניסיון כזה, ומזה נשתרשו בו היראת שמים הזו, וזה שאמר לו הקב"ה, בוחן כליות ולב, 'עתה ידעתי..'. שבמעשה העקידה נתחדש באמת המדרגה הזו של אברהם. והשורש הזה ניטע בכל זרעו.

"ותיראן המילדות..." פרעה פוקד על יוכבד ומרים להרוג את ילדי ישראל והן לא שומעות לו, והקב"ה מביא להן שכר "והיה כי יראו.. ויעש להם בתים". אין התייחסות למסירות הנפש שלהן, שלא יהרוג אותן, ולא לחסד שעשו עם היולדות "ותחיינה את הילדים". המדרש (שמות א): קשטו עצמן למעשה זקנן, זה אברהם. כל השכר הוא רק עבור היראה השלימה, יראת הרוממות, הביטול העצמי לבורא עולם.

אומר המהר"ל (תפארת ישראל): כי מי שיש בו יראת שמים, הוא דבק לגמרי בו, ולא כן האהבה, אף כי הוא הדבוק בו יתברך, אין מחשיב עצמו כאילו אין לו מציאות, רק שהוא מתחבר אליו כמו שני אוהבים שמתחברים זה לזה. (אהבה זה השתוקקות השתוות לקב"ה, כביכול יש קוב"ה ויש אותי ואנחנו אוהבים) אבל היראה, מפני שהירא אין מחשיב עצמו לכלום, ומבטל מציאותו אצל הקב"ה. שבת שלום!

"את ה' אלוֹקֶיךָ תִירָא" אומר הרמב"ם (מצוות ד): היא שצונו להאמין יראתו יתעלה ולהפחד ממנו, ולא נהיה ככופרים ההולכים בשרירות לבם ובקרי, אבל נירא ביראת עונשו בכל עת.

יראת העונש היא מפתח להימנעות מחטאים. אהבה היא דבר נהדר, אבל בלי יראת העונש, אין מחסום לאש תאוותיו ויצריו של האדם.

אך הרמב"ם (תשובה י) אומר: אל יאמר אדם אפרוש מן העבירות שהזירה תורה מהן, כדי שאנצל מן הקללות הכתובות בתורה או כדי שלא אכרת מחיי העולם הבא (יראת העונש), אין ראוי לעבוד את ה' על הדרך הזה, שהעובד על דרך זה הוא עובד מיראה ואין עובדים ה' על דרך זה, אלא עמי הארץ והנשים והקטנים. יראת העונש היא נפלאה, אבל הדרישה היא גבוהה יותר.

הרמב"ם (יסודי תורה ב) אומר: והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו? בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים, ויראה מהם חכמתו שאין לה ערך ולא קץ.. וכשמחשב בדברים האלו עצמן, מיד הוא נרתע לאחוריו, וירא ויפחד ויידע שהוא בריה קטנה, שפלה, אפלה, עומד בדעת קלה מעוטה, לפני תמים דעות. זו יראה שונה, יראת הרוממות התבוננות בגדלותו של הבורא. מהי היראה העצומה הזו?

אומר המהר"ל (נתיבות עולם): כדי להגיע לדרגת היותו לו-לקב"ה להיות כולו שלו, אין זה אלא ע"י יראת שמים בלבד, שהוא מבטל מציאותו ומתבטל אליו. הדרישה מהאדם ליצור לעצמו טבע של יראת שמים, של רוממות.

"עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה", למעשה בחז"ל מבואר, שהיה במעשה העקידה, גילוי לאהבה הגדולה של אברהם לקב"ה, כתיב "וישכם בבוקר", כלומר, בזריזות במסירות.. דהיינו, הגביר אהבת ה' על אהבת בנו. א"כ למה הקב"ה משבח את מדרגת היראת אלוקים של אברהם אבינו?

מאור ההלכה

מתוך 'קיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת' המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רנג

דיני השהיית תבשיל על האש מערב שבת, והחזרתו על האש בשבת - דיני החזרה

טו תבשיל יבש קר [מה], מותר להניחו בשבת על מדף התנור הנקרא קמין, כדי לחממו. ובפרט בזמנינו שאין בתוך התנור גחלים, אלא הוא דולק באמצעות גז או נפט, וגם אין רגילים לבשל שם. וטוב להניח שם תחילה דבר המפסיק (עיין ז"ר סקמ"א). וכן מותר להניחו על הרדיאטור, כיון שבודאי אין רגילים לבשל שם (שו"ת אג"מ ח"ד סימן עד אות לד). ומטעם זה מותר גם כן להניחו על המיחם החשמלי [מו]:

ובספר אשרי האיש עמוד רפה. אבל לענ"ד אף שגוף החימום מחובר למיחם, מ"מ הוא עצמו אינו מחמם את דפנות המיחם, אלא את המים שבתוכו, שהרי יש בידוד במקום מגע גוף החימום, והמים מחממים את דפנותיו, ולא דמי לפלטה. וגם אין דרך לבשל שם כלל. וכן שמעתי שכמה מפוסקי זמנינו התיירו, עיין ארחות שבת ח"א עמוד צט, וספר בירורי חיים עמוד קנא:

[מה] ואם הוא דבר לח, תלוי במחלוקת אם יש בישול אחר בישול בלח. וכבר נתבאר בז"ר סימן שיח סק"נ שמנהיגנו כדעת הרמב"ם שאין בישול אחר בישול אפילו בדבר לח. וא"כ ה"ה כאן, ונתבאר לעיל ס"ז:

[מו] ויש מחמירים שלא להניח שום דבר על מיחם חשמלי, דס"ל דגוף החימום שבתוך המיחם הרי הוא כפלטה חשמלית, עיין שש"כ עמוד לט.

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

